

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан Соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 30 » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 30 » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІННОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

« 30 » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «Креслення»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність – 022 «Дизайн»
Освітньо-професійна програма – «Графічний дизайн»

Кафедра архітектури та дизайну

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
денна	2	3	16	30	3	6	35	90	3

Зав. каф. [Signature]

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склала доцент кафедри архітектури та дизайну, кандидат архітектури, доцент **Олександра КОЛОДРУБСЬКА**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри архітектури та дизайну (протокол № 1 від 3 вересня 2024 р.)

Завідувач кафедри архітектури та дизайну,

доктор архітектури, доцент Оксана ДЯЧОК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Дизайн», протокол № 1 від 27.08.2024 р.

Керівник ГЗС

Ірина ЦІДИЛО

Гарант ОПП

Ірина ЦІДИЛО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Креслення»

1. Опис дисципліни «Креслення»

Дисципліна – «Електронний документообіг»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»	Статус дисципліни <i>обов'язкова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 022 Дизайн	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 3</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Графічний дизайн»	Лекції: <i>– 16 год.</i> Практичні заняття: <i>– 30 год.</i>
Загальна кількість годин – 90 год. .	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>– 35 год.</i> Тренінг: <i>6 год.</i> Індивідуальна робота: <i>– 3 год.</i>
Тижневих годин – 5, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен <i>3 семестр</i>

2. Мета і завдання дисципліни «Креслення»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета викладання курсу «Креслення» полягає у вивченні студентами креслення та придбання навиків у виконанні технічних та архітектурно-будівельних креслень.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Креслення» є

- формування знань з основ стандартизації;
- формування вміння з оформлення конструкторської документації;
- отримання практичних навичок виконання і оформлення креслень у відповідності до стандартів ЄСКД;
- отримання практичних навичок у розробці архітектурно-будівельних креслень;
- ознайомлення з методами проектування.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- фахові (професійні) компетентності спеціальності (ПК)

ПК02. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

ПК04. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Передумови для вивчення дисципліни: Курс «Креслення» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Рисунок», «Живопис».

2.5. Результати навчання.

РН12. Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.

РН21. Знати сучасні методи тривимірних побудов та редагування тривимірних моделей.

РН22. Знати особливості української культури у контексті її співіснування з культурами інших народів

РН23. Знати принципи та методи застосування графічного дизайну для створення регіонально- та національно-орієнтованого дизайн-продукту.

3. Програма дисципліни «Креслення»

Змістовий модуль 1. Графічне відображення об'єкта.

Тема 1. Курс «Креслення».

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Креслення». Форми отримання знань та їх контроль. Рекомендована література. Загальні відомості про креслення. Креслярські інструменти, матеріали і прилади. Основні правила виконання креслень. Лінії креслення.

Тема 2. Основні відомості про нанесення розмірів.

Розміри на кресленнях. Нанесення розмірів отворів, округлень, квадратів, товщини. Рамки креслення. Основний напис та додаткова графа. Масштаби. Масштаби будівельних креслень. Шрифти креслярські. Основні параметри та розміри шрифту. Створення власного дизайнерського шрифту.

Тема 3. Геометричні побудови під час виконання креслень.

Поділ кола на рівні частини. Спряження. Послідовність побудови спряження двох прямих, що перетинаються.

Тема 4. Креслення у системі прямокутних проєкцій. Аксонометричні проєкції.

Методи проєціювання. Проєціювання на дві площини проєкцій. Проєціювання на три площини проєкцій. Вигляди. Загальні відомості про аксонометричні проєкції. Види аксонометричних проєкцій. Геометрична побудова аксонометричних зображень.

Змістовий модуль 2. Ортогональне креслення.

Тема 5. Загальні відомості й умовності в будівельних кресленнях.

Масштаби. Лінії креслення. Розміри. Числові позначки. Уклон. Основний напис. Написи. Виносні написи. Координатні осі. Умовні графічні зображення будівельних конструкцій, їх елементів.

Тема 6. Ортогональне креслення.

Основні види ортогональних креслень: план, фасад, розріз. Генеральний план. Послідовність виконання та графічні прийоми зображення в ортогональних проєкціях. Масштаби креслень.

Тема 7. Конструювання об'єктів дизайну.

Стандартизація в дизайнерській діяльності. Правила виконання дизайн-ергономічного проекту. Процес створення розгортки геометричного тіла. Розробка розгортки конструкції дизайнерського об'єкту.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Креслення»

4.1. Розподіл навчальних годин за модулями

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Графічне відображення об'єкта.						
Тема 1 Курс «Креслення».	2	2	2			Практична робота
Тема 2. Основні відомості про нанесення розмірів.	2	4	5			Практична робота
Тема 3. Геометричні побудови під час виконання креслень.	2	4	5			Практична робота
Тема 4. Креслення у системі прямокутних проекцій. Аксонометричні проекції.	2	4	5			Практ. робота Модульна контр. робота
Всього:	8	14	17			
Змістовий модуль 2. Ортогональне креслення.						
Тема 5. Загальні відомості й умовності в будівельних кресленнях.	2	4	4			Практична робота
Тема 6. Ортогональне креслення.	4	6	9		5	Практична робота
Тема 8. Дизайнерське креслення.	2	2	5	3		Модульна контрольна робота
Всього:	8	16	18			
Загалом за курс	16	30	35	3	5	
Підсумковий контроль	Екзамен					

5. Тематика практичних занять

(денна форма)

Практичне заняття № 1.

Тема 1. Графіка ліній.

Практичне завдання:

Графічна робота № 1. Типи ліній.

Викреслювання ліній: основні, другорядні, допоміжні.

Обсяг: один аркуш формату А4.

Практичне заняття № 2-3.

Тема 2. Основні відомості про нанесення розмірів.

Практичне завдання:

Графічна робота № 2. Нанесення розмірів на деталь.

Викреслювання зображення деталі згідно з індивідуальним варіантом в масштабі 2:1 та нанесення розмірів.

Обсяг: один аркуш формату А4.

Практичне заняття № 4-5.

Тема 3. Геометричні побудови під час виконання креслень.

Практичне завдання:

Графічна робота № 3. Спряження при заданих радіусах.

Викреслювання спряжень: увігнене, опукле, комбіноване.

Обсяг: один аркуш формату А3.

Практичне заняття № 6-7.

Тема 4. Креслення у системі прямокутних проєкцій. Аксонометричні проєкції.

Практичне завдання:

Графічна робота № 4. Креслення в системі прямокутних проєкцій.

Викреслювання трьох проєкцій деталі в довільних розмірах з показом всіх площин, осей та ліній зв'язку (тонкими лініями); нанесення необхідних розмірів.

Обсяг: один аркуш формату А3.

Практичне заняття № 8-9.

Тема 5. Загальні відомості й умовності в будівельних кресленнях.

Практичне завдання:

Графічна робота № 5. Умовні зображення будівельних конструкцій та їхніх елементів

Зобразити умовні позначення будівельних конструкцій та їхніх елементів (за індивідуальним завданням).

Обсяг: один аркуш формату А4.

Практичне заняття № 10-13.

Тема 6. Ортогональне креслення.

Практичне завдання:

Графічна робота № 6. План малоповерхового житлового будинку.

Виконання ортогональних проєкцій – плану малоповерхового житлового будинку (за індивідуальним завданням).

Обсяг: один аркуш формату А-3.

Графічна робота № 7. Фасад малоповерхового житлового будинку.

Виконання ортогональних проєкцій – фасаду малоповерхового житлового будинку (за індивідуальним завданням).

Обсяг: один аркуш формату А-3.

Практичне заняття № 14-15.

Тема 7. Дизайнерське креслення.

Практичне завдання:

Графічна робота № 8. Конструкція та дизайн подарункового пакування.

Виконання розгортки фігур на листі ватману з урахуванням правил композиції та співмасштабності фігур одна до одної (за індивідуальним завданням).

Обсяг: один аркуш формату А-3.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Головна мета проведення самостійної роботи полягає у необхідності більш детальнішого розгляду тематики курсу з використанням рекомендованих матеріалів і виконанням практичних завдань.

Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Навчальний матеріал з дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Самостійна робота студентів із дисципліни «Креслення» передбачає:

- активний діалог між викладачем та студентом у процесі навчальної діяльності;
- опрацювання навчальної літератури з курсу;
- самостійне вивчення окремих питань з дисципліни;
- виконання практичних завдань;
- виконання графічних завдань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ВИНЕСЕНИХ НА САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ

№ п/п	Тематика
1.	Наочне зображення предмету.
2.	Технічний рисунок.
3.	Спряження дуги кола з прямою.
4.	Додаткові та місцеві вигляди.
5.	Основні вимоги до оформлення робочих креслень.
6.	Поняття про розріз.
7.	Ескізування.

7. Тренінг

Тренінг – це активний метод отримання здобувачами нової інформації, теоретичних знань з практичною перевіркою запропонованих умінь та навичок у безпечному середовищі.

Основне завдання тренінгу з курсу «Креслення» – сформувати у здобувачів нові уміння і навички, розвинути особистісні й професійні якості.

Метою тренінгу є підвищення професійних компетентностей та формування умінь представлення демонстраційної графіки.

Завдання тренінгу – презентація та захист демонстраційної графіки.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Креслення» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: оцінювання практичних робіт студентів, зарисовок, перегляду.

Види роботи студента:

1. *Робота на практичних заняттях*
2. *Самостійна робота:*
3. *Контрольні зрізи.*

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

3 семестр – екзамен

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
15%	5%	15%	5%	5%	15%	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)

1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)
------	--	--

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-8
2.	Проекційний екран	1-8
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-8
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-8
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-8
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-8
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-8
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-8
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-8
10	Креслярські дошки та інструменти для креслення.	1-8

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

1. Глушко Ю. Ю., Боброва Т. Б., Високос С. М., Пеховка М. В., Сашко В. О., Терещенко Т. М., Черниш В. В. Креслення. Навчальний посібник. 2019. 109 с.
2. ДСТУ 9243.7:2023 Система проектної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень Чинний від 01.04.2024
3. Клименюк Т. М. Креслення. Рисунок : навч. посіб. / Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. 243 с.
4. Правила виконання архітектурно-будівельних креслень (план, розріз, фасад): методичні вказівки до виконання курсових робіт з архітектурного проектування / уклад. О. В. Іванченко. Київ : КНУБА, 2024. 28 с.
5. Розум Р.І. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інженерна графіка та основи взаємозамінності» / Тернопіль, ТНЕУ, 2019. 152 с.
6. Свірко В.О., Рубцов А.Л., Чемакіна О.В., Кузьмін О.В. Стандартизація в дизайнерській діяльності: навчальний посібник / За заг. ред. В.О. Свірка. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 232 с

Допоміжна

7. Будівельне креслення : навчально-методичний посібник та завдання до виконання графічної і самостійної роботи для студентів усіх форм навчання з курсу «Інженерна графіка» для студентів напряму «Будівництво» / Укладачі : А.І.Пік, В.І.Ковбашин. Тернопіль: Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2014.

68 с.

8. Клименюк Т. М. Креслення, рисунок, композиція: навч. посібник / Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 340 с.
9. Куленко М.Я. Графічний дизайн: мистецтво шрифту : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Михайло Куленко / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт., Кн. 2. Київ: Альтерпрес, 2015. 155 с.
10. Морозенко О.П., Малишко Г.В. Правила виконання та оформлення креслень: Навч. посібник. / Дніпропетровськ: НМетАУ, 2012. 49 с.